

רופא או מוהל

שבועון ירושלים - פורסם: 29.01.2004 בקהילה

המוהלים הגיעו לשפל חדש-חשיפה הרופאים

מועלים בקודש

רופא מומחה שעורך בריתות בסכומי כסף לא מבוטלים הגיע לערוך ברית בשבת האחרונה בכפר ידי אם התינוק לאחר שנראה היה כי התינוק לא רגוע- מוהל מוסמך שצפה בברית הוזעק על סבא באופן קיצוני. המוהל, הרב ז., הבחין כי התינוק אינו מהול והזעיק את הרב א. א., מוהל מומחה, שערך לו ברית מחדש. "התינוק היה בסכנה מוחשית", מספרים האם ושני המוהלים ל'בקהילה'. ומה בחר לנתק את השיחה פרופ' ש. ?המוהל-תגובתו של הרופא

יוסי בלום

הכל החל כאשר למשפחת יאבינוב מכפר סבא, משפחה חילונית טיפוסית מהמעמד הבינוני בישראל, נולד בן בשעה טובה ומוצלחת. כשביקשו ההורים להזמין מוהל לברית, המליצו בפניהם חברים על מומחה לכירורגיה, פרופ' ד. ש. מרעננה שיערוך את הברית כנהוג בעולם הרפואה מבלי שהתינוק יסבול כאבים בזמן המילה.

ההורים ששמחו על ההצעה פנו להזמין את פרופ' ש. לברית בשעת אחר הצהרים של השבת האחרונה. אל הברית הגיע פרופ' ש. כשהוא נלווה בבנו, מומחה לרפואת ילדים. הוא נטל את התינוק לחדר צדדי, כדי להרדימו באמצעות זריקה ולתת לו שתי זריקות נוספות.

לשמחת הברית הגיע גם הרב ז. ז., תושב המקום ומוסמך לרבנות ושחיטה ומוהל מוסמך. כשראה ז. כי הרופא לוקח את התינוק לחדר צדדי ובנו שהתלווה אליו כמומחה לרפואת ילדים נוטל עמו שלושה מזרקים, הוא ביקש להיכנס אחריהם אך נתקל בסירוב מצד הרופא המומחה.

לאחר מספר דקות יצא הפרופסור עם התינוק וניגש לערוך את ברית המילה. מספרת האם, גב' יאבינוב: "התינוק בכה וצרח, הרבה יותר מכפי שניתן לראות בכל ברית רגילה. למרות הניסיונות סירב התינוק להירגע. המוהל החל לרעוד בידי ומהתינוק ירד דם בכמות ניכרת. גם מי שלא מבין בעריכת ברית יכול היה להבין כי המוהל נתקל בבעיה כלשהי והוא מתקשה להתמודד עמה. התינוק לא היה רגוע והדבר הזה בלט לעין כל. אי אפשר היה להשוות את חוסר השלווה של התינוק לעומת הברית הקודמת שנערכה לבני הגדול, לפני שנים אחדות, על ידי מוהל מומחה".

"בשתי היממות שלאחר הברית נמשך חוסר הרוגע של התינוק. הוא היה מתעורר מתוך שינה ומפתל מכאבים. הרב ז. שהוא כאמור מוהל מוסמך בדק את התינוק ואמר לי שנראה שלא נערכה ברית מילה לתינוק וכי חובה לבצע שוב את ברית המילה". הרב ז. הפנה את המשפחה אל הרב א. א., רבה של בית אליעזר בח. ומוהל מומחה.

"כשהרב א. בדק את התינוק", מספרת האם, "הוא אמר שבמקום ללכת לביתו, ניתן לעשות תיקון לברית במקום מבלי שיגרם נזק בלתי הפיך. כמובן שהסכמנו לכך והרב ערך את התיקון. בעצם, הוא עשה ברית מילה מחדש לתינוק".

שילוב קטלני וקשה

"חשוב לי לפרסם את המקרה", אומרת גברת יאבינוב ל'בקהילה'. "אני יודעת שיש מקרים רבים נוספים וכיום יש התפתחות רחבה בנושא שרבים בציבור הרחב מעדיפים רופאים על פני מוהלים מוסמכים. מעבר לשאלה שרק עכשיו אני מודעת לה, האם כל הברית הזאת כשרה מבחינה הלכתית, הדבר עלול להסתכם בסכנת נפשות ממש".

"גם אני ועוד רבים כמוני שאינם שומרי מצוות יודעים שמקצוע זה מקצוע. מוהלים, הסתבר לי בנסיבות הנוכחיות, הם בעלי מקצוע בפני עצמו ובעלי המקצוע הטובים ביותר הם מוהלים לפי ההלכה שבנוסף לידע שלהם יש בידם הסמכה רפואית ורבנית. מנגד, הרופאים לוקחים את העניין הזה דבר שגורם לבעיות וטומן בחובו הפתעות מאוד לא נעימות". - כעבודה כירורגית

חלב' בכפר סבא. שם סיפרה לי האחראית על המקום שנכדה עבר - יאבינוב מוסיפה: "הייתי ב'טיפת ברית על ידי רופא כירורגיה ונגרמו לו צרות לכל החיים כתוצאה מכך. חברה נוספת סיפרה לי כי לבנה נגרמו סיבוכים רבים כתוצאה מכך והוא נאלץ לעבור סדרת ניתוחים שגרמו לאי נעימות".

הרב א. א., רבה של בית אליעזר בח. ומוהל מומחה ומוסמך מטעם הרבנות הראשית וממשרדי הדתות והבריאות, סיפר השבוע ל'בקהילה': "בהתחלה לא האמנתי למה שהרב ז. סיפר לי ובאמת נדהמתי לראות שבכלל לא נערכה פה שום ברית מילה ונגרם רק חילול שבת מהקזת הדם. הייתה כאילו לא מל. אחד הרופאים הגדולים - כאן הגדרה מעשית קלאסית לקביעת חז"ל: מל ולא פרע בתחום אמר לאחרונה בכינוס מוהלים אני ממליץ להורים לקחת מוהל כי רופא הוא ברפואה כללית ומוהל מתעסק אך ורק בתפקיד הזה ולכן עדיף לקחת מוהלים".

"מכשירים המוהלים (ראו מסגרת), אומר הרב א.: -בהתייחסו למכשירים בהם משתמשים הרופאים אלו נאסרו על ידי מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוק"ל ושליט"א, מלבד העובדה שמשרדי הבריאות "הברית אסרו את השימוש בהם מכל וכל-בישראל ובארצות

הרב ז. ז. מוסיף: "המקרה הנוכחי הוא תוצאה של שילוב קטלני וקשה בין תופעת בורות של ההורים ותופעת זילות של רופאים לקיום בריתות על ידי מכשירים מסוכנים כפי שנעשים על ידי אותם מומחים. זו תופעה שמתרחבת במסגרת הטענה הצדקנית שלפיה יש לחסוך את הכאבים והסבל מהתינוק. משמעות הדברים כפי שעניי ראו היא שהתינוקות הללו אינם מהולים על פי ההלכה".

'בקהילה' התקשר לפרופ' ד. ש. שהגיב בתחילה במילים: "זו עלילה" והוסיף מיד: "מי שראה את הברית, כנראה אינו מבין בכך". אולם לאחר שהוצגה בפניו העובדה שההורים סיפרו על המקרה והרב א. נחרד לראות את הדברים שעשה, ניתק ש. מיידית את השיחה ולא ניתן היה להשיגו שוב עד לשעת סגירת הגיליון.

התופעה

בתקופה האחרונה מתרחבת התופעה של עשיית בריתות על ידי רופאים כירורגיים מומחים לממדים עצומים, חרף אזהרות חוזרות ונשנות של מוהלים בכירים. בשורה של מקרים שהתפרסמו עד כה, הטיפול הכירורגי המחליף את ברית המילה המסורתית גורם לסיבוכים וזיהומים אצל התינוקות. מעבר לכך, ברית המילה שנעשית על ידי אותם מומחים אינה נחשבת לברית מילה על פי ההלכה והתינוק אינו נחשב כמהול.

הרופאים המומחים מקיימים את הבריתות על ידי מכשירים רפואיים וסמים מיוחדים להרדמת התינוק
ידי פוסקי - נאסרו על, מגן בורנשטיין' או 'קלמפף', הכלים בהם משתמשים הרופאים. ועצירת הדם
ידי משרד הבריאות הישראלי ומשרד הבריאות של ארה"ב. -הדור וכן נאסרו לשימוש על

עלות של ברית המבוצעת על ידי רופא מומחה מסתכמת בין 1500 עד 2000 שקל.

מלבד המקרה החמור הנחשף כאן, נרשם לאחרונה מקרה נוסף כאשר הוריו של תינוק הסירו
- והבחינו בתופעה שפורשה על, המוהל -כשלוש שעות לאחר הברית את התחבושת ששם לו הרופא
ידם כתגובה אלרגית לחומר החיטוי. כעבור יומיים, כשעור התינוק השחיר, החליטו לפנות לבית
-בבדיקת האולטרא" . התינוק הגיע לבית החולים עם נמק ועם נזקים קשים שיצריכו ניתוח. החולים
דופלר שביצענו לו גילינו שאין זרימת דם וכי יש במקום נמק", אמר הרופא המטפל. -סאונד

השקר

רבנים מתריעים על תופעת ביצוע בריתות מסוג של ניתוחים במרפאות מיוחדות. לטענת מקימי
המרפאות, הפתיחה נובעת ממגמה שתפסה תאוצה בשנים האחרונות, לפיה יותר בריתות מבוצעות
ידי רופאים-על

ידי רופא, ולא -בשנים האחרונות אני עד למקרים רבים שבהם הורים מבקשים לבצע את הברית על"
על ידי מוהלים אשר עברו הכשרה הלכתית בלבד. הקמת המרפאה נועדה לשלב בין שני אספקטים
ידי רופא מומחה, תחת אלחוש וללא כאב, יחד עם אח חדר - ביצוע ההליך על:שחשובים להורים
ניתוח שהוא גם מוהל בהכשרתו, המספק מענה הלכתי", אומר אחד ממנהלי מרפאה שקמה
לאחרונה.

בתגובה לכך טענו השבוע רבנים שעריכת ברית במרפאה כזו אסורה, שכן ההלכה פוסלת את
המכשירים ואת ההרדמה (אלחוש) אנשים חושבים שזה נושא בריאותי ולא הלכתי. משרד הבריאות
לא מעניק סתם תעודות הכשרה למוהלים שעומדים בקריטריונים הנוקשים כדי לקבל תעודת מוהל.